

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl soudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobce: X, narozen dne X
státní příslušnost X
bytem X
zastoupen advokátem JUDr. Ing. Lukášem Pletichou
sídlem Průmyslová 1631/4, Jablonec nad Nisou

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2019, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 8. 4. 2019, č. j. X, se pro vady řízení zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 18 081 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Ing. Lukáše Pletichy.

Odůvodnění:

1. Dne 17. 9. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, k níž dne 20. 9. 2018 poskytl údaje. Uvedl, že se narodil ve městě X, je kurdské národnosti, vyznává islám, není členem žádné politické strany, sympatizuje se stranou HDP, je svobodný, zdravý, naposledy žil v Turecku ve městě X, kde žijí jeho rodiče, bratr a sestra. Do České republiky žalobce přicestoval letecky dne 9. 9. 2018 z Istanbulu, kam přijel z místa svého bydliště autem. Bydliště žalobce v Turecku je poblíž hranice se Sýrií. Z důvodu války v Sýrii se oblast stala nebezpečnou, turecká armáda obsadila oblast severní Sýrie. Příbuzní žalobce bojovali proti islámskému státu, turecká armáda šla následně bojovat proti kurdským milicím, což se žalobci nelíbí. Otec žalobce byl tureckými úřady zatčen, z čehož má zdravotní problémy, teta žalobce byla několik měsíců zavřená. Pak začali obtěžovat i žalobce, jehož otec poslal do ČR, kde má žalobce strýce. Žalobce do ČR přijel, neboť se bál zatčení, jako se to přihodilo jeho otci.
2. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden dne 20. 9. 2018. Žalobce uvedl, že od narození žil ve městě X, chvílemi žil i mimo, neboť má příbuzné v X, kde měl občas práci. Pracoval v dělnických profesích a v zemědělství. Ve Frýdlantu má strýce, u něhož hodlá žít. V Turecku má rodiče, bratra, sestru, tety a strýce. Bratr je nyní hledán, skrývá se před úřady, neboť protestoval proti invazi turecké armády do X. Otec žalobce byl také kvůli protestům proti invazi zadržen před 9 měsíci, a to asi na 20 dní, přitom byl bit. Zadržena byla i babička, která dostala 5 let, strýc, který byl odsouzen na 3 roky, i další strýc. Jiný strýc utekl do Norska, strýc, jenž žije v ČR, sem utekl v r. 2008 z kurdských důvodů. Žalobce utekl, aby také nebyl uvězněn. Jeho rodina nelegálně posílala do X potraviny a potřeby k přežití, na což Turci přišli. Žalobce nebyl v Turecku oficiálně z ničeho obviněn, ale protože protestoval a jeho rodina posílala pomoc, myslí si, že na něj mají také spadeno, neboť Kurd je v Turecku brán jako terorista. Na protestu proti invazi do X byl žalobce naposledy před 7 měsíci ve X, potom dostal strach, že ho chytanou a obviní, seděl doma, nebyla žádná práce. Příbuzní v X jsou na tom dobře, ta oblast je klidná.
3. Žalobce dále uvedl, že své sympatie k politické straně HDP projevil, když šel na jejich mítink. Při volbách tuto stranu volil. Otce se při zadržení ptali, proč pomáhá teroristům v Sýrii, otec jim oponoval, tak mu dali rány. Otec pak dostal strach a poslal je z Turecka pryč. Stejně starý bratr zůstal, protože otec pro něj nejprve musí sehnat peníze, pak ale také odjede. Otec byl souzen, soud nařídil vazbu na 20 dní. Také mu řekli, že má podmínku, tak ať je opatrný, aby nebyl zase z něčeho obviněn. Na Kurdy mají všichni spadeno. Žalobce neví, co by jej čekalo v případě návratu do Turecka, chce být v ČR se strýcem. Vzdělání má základní, pak už šel pracovat. Kurdské milice bojovaly proti islamistům, nyní se o nich mluví jako o teroristech, dle žalobce dělají správnou věc. Asi před dvěma měsíci se nějaký policista otci zmínil, ať si i žalobce dává pozor, a sousedé

žalobci řekli, že se policie vyptává, co vlastně žalobce dělá, proto žalobce z Turecka vycestoval. Do jiného státu nejel, neboť v ČR má strýce. Turecky umí, ale ne dost, doma mluví kurdsky. Před konfliktem v Sýrii nebyla situace doma špatná, třenice byly, ale ne v takové míře. V Sýrii padla velmi vzdálená přízeň žalobcova otce, nějací bratřenci z rodiny. Otcí je přes 40 let, s rodinou si žalobce volá, zatím se jim daří stejně.

4. V rámci seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí žalobce doplnil, že policie stále otravuje jeho rodinu a ví, že žalobce v Turecku protestoval. Policie rodičům řekla, že až se žalobce vrátí, tak jej zavrou a dají k soudu.
5. Napadeným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Vycházel přitom především z výpovědi žalobce a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Turecku. Konkrétně vycházel ze Zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie – Turecko: Kurdové, září 2018 z 26. 9. 2018, Zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie – Turecko: kurdské politické strany, srpen 2018 z 19. 9. 2018, informace OAMP Turecko – Kurdové ze dne 9. 5. 2018, informace OAMP Turecko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, září 2018, zprávy ČTK ze dne 8. 1. 2019 – „V Turecku začal soud kvůli vraždě ruského velvyslance“ a zprávy ČTK ze dne 8. 1. 2019 – „Turecký prezident ostře zkritizoval Boltona kvůli Kurdům“. Žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. a) ani § 12 písm. b) zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce je sympatizantem politické strany HDP, nicméně neprojevoval politické aktivity takové síly, aby se mu mělo v jeho vlasti dostat politického pronásledování. Žalobce nikam nekandidoval, není členem žádné strany. Politická strana HDP je legálně fungující stranou, a pokud její členové čelí obtížím, děje se tak v nejvyšších patrech strany. Žalobcova rodina začala mít problémy až poté, co úřady odhalily jejich pašeráctví do sousední Syrské arabské republiky.
6. Žalovaný považuje celou konstrukci zájmu turecké policie o žalobce za nesmyslnou, neboť policejní složky měly možnost kdykoliv žalobce za jeho pobytu v Turecku zadržet, a to i při jeho legálním vycestování z vlasti. Rovněž tvrzení žalobce, že seděl doma a skrýval se, aby nebyl zadržen, nedává smysl, když místo jeho bydliště je prvním místem, kde by byl žalobce policií hledán. Žalobce nebyl z ničeho obviněn a stran zájmu o jeho rodinu z pohovoru se žalobcem zřejmě vystupuje, že je odůvodněn pašeráctvím zboží do Sýrie. Situace Kurdů v Turecku není vystupňována do podoby pronásledování či vážné újmy. Žalobce se také mohl přemístit v rámci Turecka, což v minulosti dělal, nedostatek práce a ekonomická nouze není rozhodným důvodem dle § 12 zákona o azylu. Ke snaze žalobce legalizovat si pobyt v ČR, kde chce žít se svým strýcem, žalovaný uvedl, že žalobce má využít institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), když azylové řízení slouží jinému účelu. Do ČR přijel na turistické vízum, stejně tak si mohl na ambasádě ČR v Ankaře požádat o dlouhodobý pobyt.
7. Žalovaný dále konstatoval, že v České republice nebyl udělen azyl nikomu z rodinných příslušníků žalobce, a žalobce tak nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu. Žalovaný také zkoumal, zda žalobci nelze udělit azyl z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Zabýval se rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, přihlédl

k jeho věku a zdravotnímu stavu. Uvedl, že žalobce je dospělou, plně svéprávnou, práceschopnou osobou, nepodstupuje žádný typ speciální léčby vázané na území ČR. Zdůraznil, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, ale kdy by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. V případě žalobce žalovaný takové okolnosti neshledal.

8. Protože nebyly naplněny důvody pro udělení azylu, žalovaný posuzoval, zda žalobce splňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil žádné skutečnosti, na jejichž základě by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu, neboť trest smrti byl v Turecku zcela zrušen v r. 2004. Nezjistil ani žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce byl v Turecku vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Takové zacházení by muselo dosáhnout mimořádné úrovně a jeho nebezpečí by muselo být reálné a bezprostřední. Žalobce akcentoval zejména zadržení svého otce, který měl být bit. Pokud by se žalobci dostalo takto excesivního chování, je na něm, aby vyhledal ochranu, kterou Turecko, jako právní stát s mnohastupňovou justicí, nabízí. Z výpovědi žalobce vyplynulo, že zadržení otce se odehrálo pod soudním dohledem, a pokud byl žalobce se svou rodinou zapleten do přeshraničního pašeráctví, je na něm, aby před úřady své vlasti svoji pozici obhájil, případně nesl i trest za porušení zákonů. Postavení dvacetimilionové komunity Kurdů v osmdesátimilionovém Turecku není vystupňováno do podoby přímého a bezprostředního nebezpečí vážné újmy. Kdyby měly turecké bezpečnostní složky na žalobci nějaký zájem, jeho život před odjezdem by se jistě nevyvíjel jím popsaným způsobem, tedy fakticky bez jakýchkoli problémů k jeho osobě.
9. Žalovaný rovněž posuzoval, zda by žalobci v Turecku hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Konstatoval, že v zemi žalobcova původu neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by ve vztahu k žalobci bylo možno považovat za vážnou újmu ve smyslu posledně uvedeného ustanovení. Turecko není ve válečném stavu s žádným jiným státem, většina jeho oblastí je naprosto stabilní, a pokud měl žalobce problémy ohledně bezpečnostní situace v místě jeho bydliště, mohl přesídlit na jakékoli místo bezpečnostně stabilní, což je naprosto většinový prostor Turecké republiky. Sdělení, že na takové přesídlení neměl žalobce dostatek prostředků nelze přijmout, neboť žalobce vynaložil značnou sumu na vycestování do Evropy a před svým odjezdem vycestoval do Istanbulu. Žalovaný proto uzavřel, že žalobci nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
10. Protože dle žalovaného není vycestování žalobce v rozporu ani s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, nejsou splněny podmínky udělení doplňkové ochrany dle § 14a. Závěrem žalovaný konstatoval a zdůvodnil, že žalobce nesplňuje ani důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, a doplňkovou ochranu žalobci neudělil.
11. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce včasnou žalobou. Namítal, že žalovaný porušil § 3, § 50 odst. 2, 3, 4 a § 68 odst. 3 správního řádu a dále § 12 a § 14a zákona o azylu. Dle žalobce je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť

důvody pro udělení mezinárodní ochrany nebyly dostatečně posouzeny. Důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byly obavy z porušení jeho základních práv v souvislosti s jeho kurdskou národností, současně uvedl, že je sympatizantem politické strany HDP a v Turecku se zúčastňoval demonstrací proti invazi do syrského X, kvůli čemuž se o něj zajímá policie. Policií je hledán jeho bratr, zadržení byli jeho otec a babička, otec byl na policejní stanici vystaven fyzickým útokům. Žalovaný bagatelizuje problémy kurdské menšiny v Turecku, rozsáhlá diskriminace kurdského obyvatelstva dle žalobce dosahuje úrovně pronásledování. Celková politická situace v Turecku prodělala za poslední období výrazné změny s dopady na Kurdy či kurdské sympatizanty. V červenci 2016 došlo v Turecku k neúspěšnému pokusu o státní převrat a následnému hromadnému zatýkání. Dle zprávy Parlamentního shromáždění Rady Evropy o fungování demokratických institucí v Turecku z dubna 2017 jsou po převratu přijata opatření za hranicí přiměřenosti. Strany HDP se dotklo, že 154 opozičních poslanců bylo zbaveno imunity. Nejen poslanci, ale i členové strany HDP byli zatýkáni. Proto bylo rozhodnuto o znovuzavedení monitorovacího procesu Turecka stran dodržování lidských práv.

12. Dle žalobce byla tureckou vládou a prezidentem vydána prohlášení o dočasném odstoupení Turecka od některých mezinárodních závazků týkajících se dodržování lidských práv a byly vydány dekrety zbavující odpovědnosti vykonavatele státní moci v kauzách spojených s nepovedeným pučem. Společensko-politická situace v Turecku je minimálně znepokojivá a došlo ke zhoršení standardu ochrany lidských práv. Dle zprávy US Department of State z března 2017 jsou antiteroristické zákony ve velké míře využívány proti Kurdům, osobám podezřelým ze sympatizování se stranou PKK nebo domnělým členům X hnutí. Situace v Turecku je komplikovanější, než uvádí žalovaný, Kurdové jsou často označováni za teroristy. Odkaz žalovaného na to, že Kurdové mj. působí ve státní správě, nereflexuje aktuální situaci v Turecku, kde se prezident snaží zbavit Kurdů působících ve státních strukturách. Žalobce odkázal na zprávu US Department of State z března 2019, dle níž prokurátoři použili sporné důkazy za účelem stíhání mj. opozičních politiků a kritiků vlády. Někteří poslanci či starostové ze strany HDP byli uvězněni. Došlo k zadržení stovek dalších úředníků ze strany HDP, ve většině obcí kontrolovaných HDP vláda zavedla správce.
13. Žalobce se domnívá, že žalovaný nedostatečně zohlednil konkrétní případ žalobce, na nějž se policie chodí jeho rodiny vyptávat a vyvíjí tak tlak za účelem zjištění místa pobytu žalobce. Problémy nemají pouze horní vrstvy příslušníků strany HDP, ale i běžní sympatizanti této strany a příslušníci kurdského etnika. Správní orgán k věci neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních informací, jeho závěry jsou tedy nedostatečně podloženy. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. 5 Azs 66/2008, žalobce nemusí dokazovat, že je ve větším ohrožení, než kdokoli v jeho azylově relevantní skupině, která je jako celek terčem pronásledování.
14. Dále žalobce namítl, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, k čemuž žalobce odkázal zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, sp. zn. 5 Azs 28/2008. V jihovýchodní části Turecka v blízkosti hranice se Sýrií dochází k ozbrojeným střetům mezi tureckou armádou a kurdskými milicemi. Dle zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva z března 2018 dochází v jihovýchodním Turecku v mnoha případech

k porušování lidských práv v souvislosti s bezpečnostními operacemi prováděnými tureckou vládou, uskutečnily se bezpečnostní operace zacílené na občany kurdského původu z důvodu jejich přisuzované příslušnosti k PKK, obvinění z porušování lidských práv v jihovýchodním Turecku jsou závažná a vyžadují rychlé vyšetřování. O špatné bezpečnostní situaci na jihovýchodě Turecka hovoří i zpráva US Department of State z března 2019.

15. Dle žalobce se tedy žalovaný měl podrobněji zabývat bezpečnostní situací na jihovýchodě Turecka a měl dále zkoumat možnost vnitřního přesídlení do jiné části Turecka. Přitom je třeba hodnotit faktory vymezené v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007-93, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, jako je přiměřenost a rozumnost takového řešení, jeho dostupnost, osobní poměry žadatele i celkové poměry panující v zemi, hrozba navrácení do původní oblasti či splnění minimálního standardu ochrany lidských práv v jiné části země. Odůvodnění napadeného rozhodnutí těmito podmínkám neodpovídá, a je proto nepřezkoumatelné.
16. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě s žalobními námitkami nesouhlasil a navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul. Dle žalovaného činí žalobce výklad politické situace v Turecku ze svého subjektivního pohledu a především v obecné rovině bez konkrétních vazeb na svůj azylový příběh. Žalobce apeluje vyhraněným výkladem na svou kurdskou příslušnost, kterou samu o sobě považuje za azylově relevantní skutečnost. Dále předestírá své úvahy srovnávající členy HDP se členy PKK a ze zájmu policie o členy jeho rodiny dovozuje její zájem o svoji osobu. Žalovaný se s námitkami žalobce v napadeném rozhodnutí vypořádal. Náhled žalobce nemá oporu v informacích o zemi jeho původu, které si žalovaný obstaral a proti nimž žalobce v rámci seznámení s podklady rozhodnutí neprotestoval. Žalobce v žalobě cituje ze zpráv, které měl s ohledem na datum jejich vzniku uplatnit již v průběhu správního řízení, když navíc jde o zprávy z r. 2017, tedy zastaralé. Skutečnosti prezentované žalobcem ani po zohlednění shromážděných podkladových informací netvoří logický podklad vystavení osoby žalobce riziku nebezpečí vážné újmy. Námitky žalobce nejsou způsobilé zpochybnit žalovaným vyslovené závěry. Žalobce si má vyřešit svou situaci v souladu se zákonem o pobytu cizinců, k čemuž

žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003.

17. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 zákona o azylu před uplynutím patnácti dnů od doručení napadeného rozhodnutí žalobci, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo. Krajský soud již ve věci jednou rozhodoval, jeho rozsudek ze dne 13. 12. 2019, č. j. 73 Az 3/2019-496, jímž podanou žalobu zamítl, byl ke kasační stížnosti žalobce zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2020, č. j. 5 Azs 466/2019-41. Nejvyšší správní soud v označeném rozsudku vyslovil, že napadené rozhodnutí spočívá na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, vychází z nesprávného hodnocení dostupných

podkladů o zemi původu žalobce, popřípadě, že zde některé úvahy ohledně skutečností relevantních pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany chybí.

18. K projednání věci nařídil soud ústní jednání. Žalovaný se z účasti na jednání omluvil, žalobce setrval na svém dosavadním stanovisku a trval na žalobě. Soud provedl dokazování níže popsanými zprávami o zemi původu žalobce, žalobce nad rámec toho navrhl jako důkazy dva články popisující poměry v Turecku. Jimi již soud dokazování pro nadbytečnost neprováděl, když i zástupce žalobce uvedl, že obsah článků v podstatě potvrzuje obsah soudem dříve provedených zpráv.
19. Podstatou žalobních námitek je, že žalobci měla být udělena mezinárodní ochrana dle § 12 zákona o azylu z důvodů národnostně politických, případně dle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. c) téhož zákona z důvodu ohrožení žalobce ozbrojeným konfliktem v jihovýchodním Turecku. Žalobce měl za to, že žalovaný si neopatřil řádné podklady pro vydání rozhodnutí, respektive, že své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil.
20. V rámci nového posouzení věci v návaznosti na závěry Nejvyššího správního soudu a po dílčím doplnění dokazování krajskému soudu nezbylo, než shledat podanou žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí zrušit.
21. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
22. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
23. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
24. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v

situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

25. Již ze zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu plyne, že žalobce, jenž se účastnil demonstrací proti invazi do syrského X a poskytoval humanitární pomoc Kurdům na Syrských hranicích, touto svou činností vykonával politická práva a svobody ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, resp. zastával určité politické názory ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Je pravdou, že bližší podrobnosti ohledně této své činnosti, jako to, že v syrské části Kurdistanu sám pobýval, jako kuchař připravoval jídla pro lidi v lazaretu a pečoval o zraněné Kurdy, uvedl žalobce teprve v kasační stížnosti. V rámci ex nunc přezkumu k nim soud nicméně přihlíží, a to mj. s ohledem na to, že, jak žalovanému rovněž vytkl Nejvyšší správní soud, pohovor se žalobcem nesprávně nebyl veden směrem ke zjištění bližších okolností této žalobcovy činnosti, přestože právě z ní může plynout žalobcův odůvodněný strach z pronásledování ze strany tureckého státu.
26. Vzhledem k názoru vyjevenému Nejvyšším správním soudem rovněž nezbyvá, než uzavřít, že žalovaný ani s odkazem na bezproblémové vycestování žalobce a okolnosti jeho předchozího pobytu v Turecku nevyvrátil reálnou možnost (přiměřenou pravděpodobnost) budoucího pronásledování žalobce, případně reálnou hrozbu vážné újmy po eventuálním návratu do země původu. Žalobce popsal problémy členů jeho rodiny, kteří byli zadrženi, biti či vězněni, popřípadě se skrývají, a uváděl také zprostředkované informace ohledně zájmu policie o něj samotného. Povahu aktivit tureckých orgánů ve vztahu k rodině žalobce, jakož i odůvodněnost strachu žalobce z pronásledování je třeba hodnotit v kontextu dostupných informací o zemi původu žalobce. Z hlediska dostatečného zjištění skutkového stavu prostřednictvím opatření aktuálních, přesných a adresných informací o zemi původu napadené rozhodnutí neobstojí, jak již vysvětlil Nejvyšší správní soud.
27. Krajský soud v tomto směru provedl dokazování zprávou Human Rights Watch: World Report 2021 – Turkey, relevantními pasážemi zprávy US Department of State: 2019 Country Reports on Human Rights Practices: Turkey ze dne 11. 3. 2020, a žalobcem navržených zpráv US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2018 – Turkey ze dne 13. 3. 2019, US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2016 – Turkey z března 2017 a zprávy Úřadu Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro lidská práva o dopadu nouzového stavu na lidská práva v Turecku včetně aktualizace stavu v jihovýchodní oblasti. Z obsahu těchto zpráv plynou informace o porušování lidských práv v Turecku v podobě mučení a nelidského zacházení mj. v policejní vazbě a věznicích, nerozlišování mezi ozbrojenou PKK a demokraticky zvolenou prokurdskou stranou HDP, smyšlená a přemrštěná obvinění z terorismu vznášená vůči osobám bez napojení na teroristy, kritikům či politickým odpůrcům vlády, jakož i vměšování exekutivy do rozhodování soudů a státních zástupců.
28. Uvedená zjištění napovídají, že závěry žalovaného, který neuvěřil žalobcovu tvrzení ohledně zájmu tureckých orgánů o jeho osobu, neobstojí. Tvrzení žalobce popisující kurdskou rodinu zapojenou do podpory Kurdů v Sýrii, proti nimž Turecko vojensky

zasáhlo, v důsledku čehož bylo tureckými orgány proti členům této rodiny tvrdě zakročeno, plně zapadá mezi shora

zmíněné informace o dění v Turecku, které však žalovaný ani neopatřil. Žalovaný doposud zmíněná tvrzení žalobce nevyvrátil, neuvedl, proč není přiměřeně pravděpodobné, že by byl žalobce vystaven obdobně jako členové jeho rodiny pronásledování, resp. proč žalobci v Turecku reálně nehrozí vážná újma. V případě zjištění nasvědčujících tomu, že by po návratu do země původu mohla být porušena základní lidská práva žadatele o mezinárodní ochranu, je třeba v situaci, kdy správní orgán nemá důkazy o tom, že by tomu tak v budoucnu nemohlo být, tato zjištění v pochybnostech zohlednit ve prospěch žadatele.

29. Žalovaný si v dalším řízení především opatří informace o zemi původu žalobce, jež budou nejen co nejaktuálnější ke dni vydání rozhodnutí žalovaného, ale budou také co nejprůběhavější na veškeré aspekty žalobcova příběhu. Žalovaný doposud, pokud jde o informace o zemi původu, soustředil svou pozornost zejména na kurdskou národnost žalobce, přičemž argumentoval tím, že Kurdů žije v Turecku velké množství a nelze říci, že by jako národ byli pronásledováni či diskriminováni. Tyto skutečnosti jsou skutečně v žalovaném dosud opatřených podkladech zachyceny. Samotná kurdská národnost u osoby státní příslušnosti Turecké republiky přitom není bez dalšího důvodem pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, jak uvedl Nejvyšší správní soud aktuálně např. v usnesení ze dne 17. 12. 2020, č. j. 5 Azs 86/2020-34. Azylově relevantní podstata žalobcova příběhu však nespočívá v tom, že by se jednalo o jakéhokoli Kurda, nýbrž spočívá ve výše popsanych aktivitách, v nichž lze shledat vyjádření politických názorů žalobce, byť ty bezpochyby souvisí s jeho kurdskou národností. Z příběhu žalobce se v kontextu nyní dostupných informací o Turecku nabízí, že turecké orgány mohou žalobce stejně jako další členy jeho rodiny považovat za prokurdsky, snad i separatisticky, a tedy rozporně s vládní politikou smýšlející osoby, vůči nimž může být státními orgány postupováno tak, jak o tom hovoří soudem k důkazu provedené zprávy.
30. Z nich plyne i to, že ve východních a jihovýchodních oblastech Turecka dochází ke sporadickým ozbrojeným střetům mezi tureckou armádou a PKK. Soud však nepovažuje za důvodnou žalobní námitku, že by žalobci měla být z důvodu existence vnitřního ozbrojeného konfliktu udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, uvedl, že: „*Problematikou vývoje v Turecku na podzim roku 2019 se již Nejvyšší správní soud zabýval v několika svých rozhodnutích (kupříkladu usnesení ze dne 7. 11. 2019, č. j. 2 Azs 75/2019 – 46, ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 359/2019 – 50, či ze dne 17. 9. 2020, č. j. 6 Azs 203/2020 – 28). K vojenské operaci (označované jako „Pramen míru“) spočívající ve vpádu ozbrojených sil Turecka do severní Sýrie kontrolované kurdskými milicemi v usnesení č. j. 7 Azs 359/2019 – 50 Nejvyšší správní soud uvedl, že „tento ozbrojený konflikt je lokalizován výhradně na konkrétním území (část hranice se Sýrií), které již žalovaný s krajským soudem dříve hodnotili jako bezpečnostně problematické; nelze však bez dalšího říci, že se jedná o vnitřní ozbrojený konflikt či válečný stav na celém území Turecka“. I v posuzované věci žalovaný připustil, že se žalobce mohl setkat v místě svého bydliště s předpojatostí vůči své osobě z důvodu kurdské národnosti, dovodil však, že svou situaci může řešit vnitřním přesídlením. Tyto závěry korespondují s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, který se již situací kurdského obyvatelstva v Turecku opakovaně zabýval (např. rozsudek ze dne 11. 9. 2012,*

č. j. 4 Azs 34/2011 - 154, usnesení ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018 - 28, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018 - 30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 – 46 a mnoho dalších) a vývoj v této zemi na podzim roku 2019 na uvedených závěrech sám o sobě nic nemění.“

31. Nebylo-li by výše uvedených skutečností, pro něž bude třeba se po náležitém objasnění skutkového stavu ze strany žalovaného zabývat především tím, zda jsou naplněny podmínky pro udělení azylu dle § 12, resp. doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu, bylo by možno dát za pravdu žalovanému, že pokud by situace v místě bydliště žalobce byla posouzena jako vnitřní ozbrojený konflikt, je tento konflikt lokalizován pouze na části území Turecka, a žalobce by tak mohl svou situaci řešit vnitřním přesídlením. Podmínka existence vnitřního ozbrojeného konfliktu, o níž hovoří žalobcem citovaná pasáž rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, sp. zn. 5 Azs 28/2008, by v takovém případě byla splněna, nicméně vážná újma by byla vyloučena s ohledem na § 2 odst. 7 zákona o azylu. V případě žalobce, který v jiné části Turecka, konkrétně v X, v minulosti žil a pracoval a má zde příbuzné, jimž se dle jeho vyjádření dobře daří, by se takové řešení jevilo rozumným, přiměřeným a zcela reálným, obzvláště v situaci, kdy i z žalovaným opatřených podkladů plyne, že k migraci Kurdů z jihovýchodní části Turecka do jiných jeho oblastí dochází, a nejde tedy o jev neběžný či vyloučený.
32. Jinou otázkou však je, zda se žalobce vnitřním přesídlením může vyhnout eventuálnímu pronásledování, popřípadě vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Z tvrzení a jednání žalobce plynou jím subjektivně vnímané obavy z pobytu na celém území Turecka, odkud dle svého tvrzení z tohoto důvodu odcestoval. Objektivní odůvodněnost těchto obav z pobytu kdekoli v Turecku je pak třeba opět hodnotit v kontextu žalovaným v dalším řízení řádně opatřených relevantních informací o zemi původu. Ze soudu dostupných zpráv se přitom jeví, že praxe porušování lidských práv a postihování osob s odlišnými politickými názory, než jaké zastává vládní garnitura, je v Turecku záležitostí spíše celostátní, nežli ojedinělým, lokálně omezeným excesem. Hrozilo-li by porušování lidských práv žalobce i v jiných částech Turecka, než v místě jeho bydliště, nelze logicky situaci řešit vnitřním přesídlením. Úvahu o této otázce učiní žalovaný na podkladě jím zjištěných informací o zemi původu žalobce.
33. Soud shrnuje, že napadené rozhodnutí žalovaného především nebylo opřeno o dostatečně zjištěný skutkový stav, v návaznosti na což žalovaný neučinil některé úvahy potřebné pro posouzení věci, jak bylo ostatně vysvětleno Nejvyšším správním soudem v jeho zrušujícím rozsudku. Krajský soud není oprávněn v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí v řízení vedeném dle s. ř. s. činnost žalovaného nahradit, proto mu nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení žalovanému (srov. aktuální rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 175/2020-49, či ze dne 27. 10. 2020, č. j. 10 Azs 235/2020-35). Žalovaný tedy v dalším průběhu řízení především opatří aktuální a adresné informace o zemi původu žalobce, které budou relevantní ve vztahu k azylovému příběhu žalobce. Zvážit lze i doplnění pohovoru s žalobcem, když původní pohovor nebyl dostatečně zaměřen na relevantní aspekty žalobcova příběhu a žalobce svá tvrzení do jisté míry doplňoval až v soudním řízení. Žalobcův příběh bude třeba posoudit s přihlédnutím k závěrům zdejšího soudu, resp. Nejvyššího správního soudu v kontextu objektivně vyhodnocených podkladů popisujících situaci v zemi jeho původu.

34. S ohledem na shora uvedené závěry shledal soud podanou žalobu důvodnou. Napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vady řízení a věc vrátil podle § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán dle § 78 odst. 5 s. ř. s.
35. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V souzeném případě byl úspěšný žalobce, proto mu soud proti žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení, a to včetně nákladů řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem.
36. Důvodně vynaložené náklady žalobce byly tvořeny odměnou právního zástupce za 4 úkony právní služby v celkové výši 12 400 Kč [4 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), c), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu – převzetí a příprava zastoupení, jedna další porada s klientem přesahující jednu hodinu dne 18. 12. 2019, podání kasační stížnosti a účast u jednání krajského soudu dne 7. 5. 2021.
37. Zástupce žalobce převzal zastoupení teprve v průběhu soudního řízení, soud neakceptoval veškeré úkony zachycené v jím předloženém vyúčtování ze dne 10. 5. 2021. Shledal důvodnost pouze jedné další porady s klientem přesahující jednu hodinu a širěji než zástupce žalobce pojímá úkony převzetí a přípravy zastoupení, jakož i podání kasační stížnosti. Kasační stížnost bylo možno podat uceleně a bezvadně jako jeden úkon právní služby, a její doplnění po kontaktování Svazu Kurdů v SRN pro získání zpráv z německého prostředí o vztahu Turecka ke Kurdům nepovažuje soud za samostatný úkon právní služby, a tedy další důvodně vynaložený náklad. I z krajským soudem provedeného dokazování prostřednictvím na internetu dostupných zpráv plyne, že ke zjištění skutkového stavu v dané věci nebylo třeba činit dotazy v SRN, za něž si zástupce žalobce účtuje dokonce dvojnásobnou odměnu. Prvotně podanou kasační stížnost a její navazující doplnění tedy soud v souhrnu hodnotí jako jeden úkon právní služby – řádně podanou kasační stížnost. V návaznosti na uvedené soud oproti vyúčtování žalobci nepřiznal náhradu nákladů za další déle než hodinu trvající poradu s klientem dne 31. 1. 2020, tedy v průběhu řízení o kasační stížnosti, kdy žalobce vyčkával na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu na podkladě jím již podané kasační stížnosti. Prostudování správního spisu ve věci žalobce, k němuž se zástupce žalobce dostavil na Ministerstvo vnitra, je běžnou součástí přípravy zastoupení, proto je soud nepovažuje za samostatný úkon právní služby.
38. Z uplatněných náhrad hotových výdajů je žalobci přiznáno 1 200 Kč (4 paušály po 300 Kč za 4 zmíněné úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu) a v návaznosti na výše uvedené také cestovné za cesty (Dacia Logan, BA 95, kombinovaná spotřeba dle technického průkazu 8,0 l/100 km) zástupce žalobce z Jablonce nad Nisou za žalobcem do Frýdlantu a zpět (74 km) dne 6. 12. 2019 k převzetí zastoupení (cestovné 499,35 Kč) a dne 18. 12. 2019 k poradě s klientem (cestovné opět 499,35 Kč), dne 22. 1. 2020 do Prahy a zpět (226 km) na Ministerstvo vnitra k seznámení se správním spisem v rámci přípravy zastoupení (cestovné 1527,75 Kč) a do Liberce a zpět (30 km) ve dnech 19. 12.

2019 k nahlížení do soudního spisu (cestovné 202,43 Kč) a 7. 5. 2021 k jednání soudu, kdy zástupce žalobce přicestoval MHD (cestovné 52 Kč). Cestovné tedy celkem činí 2 780,88 Kč, po zaokrouhlení 2 781 Kč. Soud žalobci rovněž v souladu s § 14 advokátního tarifu přiznává náhradu za promeškaný čas zástupce v souvislosti s uvedenými cestami v celkové výši 1 700 Kč za 3 + 3 + 6 + 2 + 3, tedy celkem 17 započatých půlhodin na cestě. Osvědčení o registraci zástupce žalobce k DPH předloženo nebylo, ani ve vyčíslení nákladů zástupce žalobce DPH nepožadoval.

39. Celková částka náhrady nákladů řízení z uvedených důvodů činí 18 081 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 7. května 2021

Mgr. Zdeněk Macháček
soudce

3/2019Error! Reference source not found.